

กิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
หลักสูตร “การทำตะกร้าเชือกมัดฟาง (แบบชั้นเรียนวิชาชีพ หลักสูตร ๔๐ ชั่วโมง)”

ความสำคัญ

หลักสูตรศิลปะประดิษฐ์เชือกมัดฟาง เป็นงานที่ใช้ความละเอียด คิดสร้างสรรค์ลวดลายต่างๆ บนโครงลวด ผู้ทำต้องมีความคิดสร้างสรรค์และมีฝีมือในการสร้างลวดลายใหม่ๆ เป็นที่ต้องการของลูกค้า และใช้ความอดทนสูงในการผลิตแต่ละครั้ง ต้องใช้ระยะเวลาในการทำ เมื่อทำเสร็จแล้วมีความสวยงาม เป็นการสืบทอดภูมิปัญญาด้านงานหัตถกรรม หลักสูตรการทำตะกร้าเชือกมัดฟางดังกล่าวเป็นหลักสูตรใหม่ เด่น และสามารถสร้างรายได้ให้กับผู้เรียนได้

กศน.ตำบลบางเล่า ได้เห็นความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความสามารถและมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพและทักษะที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ได้จริง ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ที่ประกอบอาชีพอยู่ให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ ให้ประชาชนมีรายได้ และมีงานทำสามารถนำสินค้าออกขายสู่ท้องตลาดได้

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมี

คุณธรรมจริยธรรม

๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำตะกร้าเชือกมัดฟาง
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากการทำตะกร้าเชือกมัดฟางไปประกอบอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

เนื้อหาหลักสูตร ประกอบด้วยเนื้อหา ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. การเลือกใช้วัสดุในการสร้างงาน
๒. ขั้นตอนและวิธีการสร้างงาน
๓. การคิดต้นทุนและการจัดจำหน่าย

ระยะเวลา

หลักสูตรวิชาชีพ การทำตะกร้าเชือกมัดฟาง ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๔๐ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๕ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๓๕ ชั่วโมง

สื่อประกอบการเรียนรู้

๑. ใบความรู้
๒. อินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

วิธีวัดและประเมินผลการเรียน

๑. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ / การรับรู้ / การมีส่วนร่วม
๒. การสังเกตจากการปฏิบัติจริงในการทำตะกร้าเชือกมัดฟาง
๓. ผลงานจากการสร้างงานการทำตะกร้าเชือกมัดฟาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อให้ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำตะกร้าเชือกมัดฟาง
๒. เพื่อให้ผู้ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้จากการการทำตะกร้าเชือกมัดฟางไปประกอบอาชีพได้

โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ประกอบด้วยเนื้อหา ๓ เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ ๑ การเลือกใช้วัสดุในการสร้างงาน	จำนวน ๒ ชั่วโมง
๑. การเลือกใช้วัสดุ	
๒. แหล่งจำหน่ายวัสดุ	
เรื่องที่ ๒ ขั้นตอนและวิธีการสร้างงาน	จำนวน ๓๕ ชั่วโมง
๑. การทำตะกร้าเชือกมัดฟาง	
เรื่องที่ ๓ การคิดต้นทุนและการจัดจำหน่าย	จำนวน ๓ ชั่วโมง
๑. การคิดต้นทุน	
๒. การจัดจำหน่าย	

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร “การทำตะกร้าเชือกมัดฟาง (แบบชั้นเรียนวิชาชีพ หลักสูตร ๔๐ ชม.)”

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ระยะเวลา (ชม.)	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. การเลือกใช้วัสดุในการทำตะกร้าเชือกมัดฟาง	เพื่อให้สามารถเลือกวัสดุเพื่อนำมาใช้ในการทำตะกร้าเชือกมัดฟางได้อย่างมีคุณภาพ	๑. การเลือกใช้วัสดุในการทำตะกร้าเชือกมัดฟาง ๒. แหล่งจำหน่ายวัสดุ	วิทยากรบรรยายให้ความรู้และให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้ เรื่อง ๑. หลักการเลือกใช้วัสดุและอุปกรณ์ในการทำตะกร้าเชือกมัดฟาง ๒. แหล่งจำหน่ายวัสดุ	๒ ชม.	-
๒. ขั้นตอนและวิธีการทำตะกร้าเชือกมัดฟาง	เพื่อให้รู้ขั้นตอนและวิธีการทำตะกร้าเชือกมัดฟาง	๑. ขั้นตอนและวิธีการทำตะกร้าเชือกมัดฟาง	<u>การพันโครงตะกร้า</u> -นำเชือกมัดฟางที่เลือกไว้ตามขนาด สีที่ต้องการ มาตัดตามความยาว นำเอาโครงตะกร้าพันด้วยเชือกมัดฟางมาต้องพันเชือกมัดฟางให้รอบโครงตะกร้าเพื่อไม่ให้เห็นลวด เมื่อพันถึงส่วนที่เหล็กเชื่อมต่อกัน ให้พันสองรอบเพื่อปิดไม่ให้เห็นโครงลวดตะกร้า เมื่อพันเสร็จจนรอบแล้วให้พันสอดอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นเก็บปลายเชือกด้วยความร้อน ก็จะได้โครงตะกร้าที่พันเชือกเสร็จเรียบร้อย <u>การสานกันตะกร้า</u> -นำเชือกที่ตัดไว้มาสอดโดยใช้เข็มกันทองสอดนำร่อง จากนั้นสอดเส้นเชือกแล้วดึงให้กึ่งกลางของกันตะกร้า ๒ ห่วง ที่อยู่ตรงเส้นผ่าศูนย์กลางของกันตะกร้า ดึงเชือกให้ลอดผ่านห่วง จนแบ่งครึ่งของเส้นเชือกจะได้เส้นเชือก ๔ เส้น การสานกันตะกร้าใช้เชือก ๔๐ เส้น <u>วิธีการมัดเชือกให้เป็นดอก</u> -เมื่อทำการมัดปมหน้าคู่เชือก จะได้เชือกเป็น ๔ เส้น แบ่งเป็นเส้นผูก ๒ เส้นด้านข้าง และ ๒ เส้นอยู่ตรงกลางเป็นเส้นแกน หรือเส้นยืน -จากนั้นนำเชือกด้านขวาวางพาดบนเส้นแกนเป็นรูปเลข ๔ คล้องเชือกทางซ้ายไปด้านหลังเส้นแกนคู่ออกไป	-	๓๕ ชม.

			<p>ทางวงเชือกด้านขวาแล้วดึงเส้นเชือกให้ตึง</p> <p>-นำเชือกด้านซ้ายวางพาดเส้นแกน นำเชือกด้านขวาวางบนเชือกด้านซ้าย นำเชือกด้านขวาคลองไปด้านหลังเส้นแกนคู่ออกมาวางทับเส้นด้านซ้าย จากนั้นดึงเชือกให้ตึง การมัดเชือกซ้ำอีก ๓ ครั้ง ก็จะได้</p> <p>๑. ทำกันตะกร้า ตัดเชือกยาว เสริม แล้วคล้องเชือกใส่ห่วงที่กันตะกร้า ๒ ห่วง ที่อยู่ตรงเส้นผ่าศูนย์กลางของกันตะกร้า ดึงเชือกให้ลอดผ่านห่วง จนแบ่งครึ่งของเส้นเชือกจะได้เส้นเชือก ๔ เส้น</p> <p>๒. จากนั้นมัดเชือก ๑ คู่ รอบเส้นโครงเหล็กขึ้นมา ๑ ดอก (การสอดเชือกจะใช้เข็มช่วงขยายห่วงให้กว้างขึ้น)</p> <p>๓. จากนั้นเว้น ๑ ห่วง สอดเชือกใส่ห่วงที่กันตะกร้าอีก ๒ ห่วง และมัดเชือก (๒ คู่) ๑ ดอกสลับเว้น ๑ ห่วง</p> <p>๔. จากนั้นก็ทำการมัดเชือกจนเต็มกันตะกร้า แล้วสอดเชือกด้านนอกขอบกันตะกร้า ตัดเชือกและเก็บริมด้วยความร้อนก็จะได้กันตะกร้า</p> <p><u>การขึ้นลายตัวตะกร้า</u></p> <p>๑. ตัดเชือกด้วยความยาว จากนั้นเลือกจุดกึ่งกลางของขอบบนตะกร้าด้านที่ ๑ แล้วสอดเชือกใส่ห่วงแล้วดึงเชือกให้อยู่กึ่งกลาง</p> <p>๒. เว้นห่วง ๒ ห่วง สลับกับการสอดเส้นเชือก ๑ เส้น</p> <p>๓. มัดเชือกให้เป็นดอก สำหรับเส้นเชือกที่อยู่ติดกับเชือกโครงเหล็กของตัวตะกร้าให้นำเชือกมามัด ๒ คู่ ซึ่งการมัดดอกต้องมัดให้รอบตะกร้า จำนวน ๓ แถว ถึงจะขึ้นลายได้</p> <p><u>การพันหูตะกร้า</u></p> <p>-นำเชือกที่เตรียมไว้ จากนั้นนำมาสอดที่ห่วงขิดริมหูตะกร้าด้านหนึ่ง แล้วมัด</p>	
--	--	--	---	--

			<p>ดอกเกลียวกับแขนตะกร้า ทั้งสองข้าง โดยมีดอก ๑ ครั้งไปทางเดียว พอถึงช่วงที่แขนทั้งสองข้างมา ติดกันให้มัดดอก ๑ คู่ ตลอดจนถึงแขนตะกร้าอีกครั้ง จึงมัดเกลียว อีกครั้ง เก็บปริมด้วยความร้อนให้เรียบร้อย</p> <p>-วิทยากรประเมินผลการเรียนรู้ในภาคปฏิบัติ</p> <p>-วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้</p>		
<p>๓. การคิดต้นทุน และการจัดจำหน่าย</p>	<p>เพื่อให้สามารถคิดต้นทุนและช่องทางการจัดจำหน่ายได้</p>	<p>๑. การคิดต้นทุน</p> <p>๒. การจัดจำหน่าย</p>	<p>วิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่อง</p> <p>๑. การคิดต้นทุน</p> <p>๒. แหล่งจำหน่ายสินค้า</p> <p>๓. การสร้างลายต่างๆ</p>	๓ ชม.	-

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
 (นางสาวสิริวรรณ ศรีเมือง)
 ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
 (นางสาวยุพา จุลแจ้ง)
 ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอบางคล้า
 รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอคลองเขื่อน

ภาพประกอบกิจกรรม

